06/07/2023

Η παιδαγωγία που αφήσαμε

/ Γνώμες

Το πέρας μιας μακράς προεκλογικής περιόδου αφήνει πίσω του εμφανές ένα στοιχείο στο οποίο δεν δώσαμε, ούτε φαίνεται πως θα δώσουμε εύκολα, σημασία. Είναι η παιδαγωγία που αφήσαμε. Σε μια εποχή απο-αυθεντοποίησης, στην οποία, μετανεωτερικά σκεπτόμενοι και δρώντες, ο καθένας μας έχει απορρίψει το πνεύμα μαθητείας ως στοιχείο της ζωής του, οι πολιτικοί έχουν εγκαταλείψει τον παιδαγωγικό τους ρόλο.

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Θέλοντας να μας πείσουν να τους προτιμήσουμε, έχουν λησμονήσει ότι στην ζωή δεν υπάρχουν δεδομένα τα οποία είναι κεκτημένα, αλλά προκλήσεις στις οποίες καλούμαστε να πούμε «ναι» ή «όχι» και να καταθέσουμε επιλογές, αρκεί να είμαστε πληροφορημένοι και μελετημένοι, όπως επίσης και να έχουμε θέληση να κρίνουμε. Στην εποχή των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, όπου ο καθένας διεκδικεί για τον εαυτό του τον ρόλο του τιμητή, της αυθεντίας, όπου ψάχνει να βρει τι είπε ο άλλος για να τον στήσει στον τοίχο, λες και οφείλουμε να μην αλλάζουμε ποτέ, λες και οφείλουμε να μη διαφωνούμε ακόμη και με τον ίδιο μας τον εαυτό, η

αποδόμηση της αυθεντίας συνδυάζεται με την αποδόμηση της ανάγκης για παιδαγωγία.

Ο πολιτικός παιδαγωγεί όταν έχει θέσεις, όχι υπαγορευμένες από άλλους, αλλά από τις πεποιθήσεις, την παιδεία του, τις ιδέες του. Παιδαγωγεί όταν έχει ολοκληρωμένη πρόταση και αντίληψη για τον κόσμο στον οποίο καλεί τους ανθρώπους να τον ακολουθήσουν. Είναι σύνθετη η πολιτική, ιδίως στις ημέρες μας. Η πατρίδα μας βρίσκεται στην Ευρώπη. Βρίσκεται προσανατολισμένη σε έναν κόσμο όπου η οικονομία είναι κλειδί. Σε έναν κόσμο όπου, παρά τις διαβεβαιώσεις ανθρωπισμού, η ζωή του άλλου δεν μετρά. Άλλωστε, η ανθρωπιστική παιδεία δεν εξασφαλίζει ούτε καν τον επιούσιο άρτο. Σε μια εποχή στην οποία η εθνική άμυνα χρειάζεται ενίσχυση, για να υπάρχει αίσθημα ασφάλειας. Η κατάσταση της υγείας δεν διορθώνεται μαγικά. Τα πάντα θέλουν «περίσκεψη και αιδώ», όπως λέει ο ποιητής. Πρέπει να ακούσουμε. Να μάθουμε. Να πληροφορηθούμε. Να μη βιαζόμαστε να βγάλουμε συμπεράσματα. Να μην καθιστούμε τους εαυτούς μας αυθεντίες, που τα γνωρίζουν όλα και έχουν δήθεν έτοιμες λύσεις. Γι’ αυτό και ο πολιτικός ως παιδαγωγός, εκτός από την βαθιά δημοκρατική αντίληψη την οποία καλείται να έχει και να υπερασπίζεται, χρειάζεται να είναι, όπως ένας μοντέρνος όρος αναφέρει, συμπεριληπτικός. Να απευθύνεται σε όλους και όχι στους δικούς του. Και με τον τρόπο, το ήθος, τον σεβασμό, ιδίως σε όσους δεν συμφωνούν ή δεν είναι όπως ο ίδιος θέλει, να διδάσκει.

Η βαθιά κρίση και παρακμή την οποία βιώνουμε σε ηθικό και πνευματικό επίπεδο, απότοκη του ατομοκεντρισμού που έχει θριαμβεύσει, μάς έκανε να ξεχνάμε ότι θέλουμε από την κάθε ηγεσία μας, πολιτική, κοινωνική, εκκλησιαστική, εκπαιδευτική να μας ανοίγει δρόμους, ώστε να γινόμαστε καλύτεροι. Να παρακινούμαστε στην ποιότητα. Η διαίρεση δεν οδηγεί κάπου. Το αίσθημα ότι «μόνο εγώ έχω δίκιο» είναι αδιέξοδο. Την αλλαγή, είτε προς το καλύτερο, είτε προς το χειρότερο, φέρνει η ύπαρξη ή η απουσία μιας παιδείας του εαυτού που συμπεριλαμβάνει τον άλλο. Έχουμε βιβλιοθήκες. Έχουμε πρόσωπα που μπορούν να μας φωτίσουν. Έχουμε, άραγε, την ταπείνωση να στραφούμε προς αυτά, όχι για να εναποθέσουμε τις ευθύνες και να ακολουθούμε ως αγέλη, αλλά για να αναλάβουμε το δώρο της ελευθερίας που μας δόθηκε από τον Θεό να το καταστήσουμε γνώση, κριτική, μετάνοια, ωριμότητα, αγάπη, σε όποιον χώρο κι αν ανήκουμε;

themistoklismourtzanos.blogspot.com

Πηγή: pemptousia.gr